Franqueig concertat

JUSTICIA SOCIAL

ORGAN DE LA UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA

Ran de la guerra del 1914 el capitalisme ha perdut Rússia, la sisena part de la superficie de la Terra.

De la guerra nova que el capitalisme està incubant en sorgirà el Socialisme, estès de pol a pol.

Editorials

El Partit Socialista de Catalunya

L'anunci dels treballs preliminars per a la constitució d'aquest partit ha produït molt bon efecte en un gran sector de la classe obrera de Catalunya. Això vol dir que la idea que inspira els homes dirigents dels organismes que intenten de fusionar-se és bona i que respon als desigs, més o menys vagues i més o menys inconcrets, que senten avui la majoria dels treballadors perquè es vagin acabant la dispersió i inconnexió que fins ara havia estat la tònica en l'actuació dels grups i partits marxistes que es mouen dins el marc de la nostra política.

Es clar que l'ideal fóra de conseguir la unificació total del proletariat en un sol partit polític de classe. Ara com ara, però, les circumstàncies no són encara prou propícies per arribar a aquest resultat. Tenim, de totes maneres, l'esperança que en un futur més o menys immediat aquest resultat s'haurà convertit en una realitat. Cal, doncs, procedir per etapes progressives, acoblant de moment les forces més afins i la separació de les quals obeeixi a discrepàncies menys profundes. Aquest és el punt de vista que defensaren els nostres delegats en les converses tingudes amb els altres partits marxistes de Catalunya amb la finalitat de crear un partit marxista únic. (I per cert, fent una digressió, ens cal dir lleialment que aquestes converses foren degudes a la iniciativa dels companys del Partit Català Proletari, i no pas, com ha afirmat algú, a la iniciativa d'una altra organització política obrera, el líder de la qual ha tingut sempre una certa tendència a atribuir-se mèrits que corresponen a d'altres.) Aleshores, com dèiem, els punts de vista sustentats pels nostres representants foren combatuts per una fracció dels delegats que participaven en les esmentades converses. La realitat, més forta que no pas totes les elucubracions de certs personatges que es creuen tenir la veritat a la butxaca, s'ha imposat, i els fets són que, pel moment, les intel·ligències i acords de fusió tenen un caire parcial entre aquelles forces afins de què parlàvem.

I, val la pena que no ens fem illusions, serà perdre el temps i malbaratar energies el fer campanes en que nosaltres volem creure desinteressades i de bona fe — a base de consignes i mots d'ordre i tòpics que no responen a les condicions objectives del moment present i que, en darrer terme, fan l'efecte d'un pur verbalisme i una pura pirotècnia revolucionària sense cap mena d'eficàcia pràctica. Els que adopten aquestes actituds potser s'enganyen ells mateixos o potser empren aquests recursos per amagar llur pròpia impotència o per ocultar, a base d'enlluernar la classe treballadora, una aridesa de concepcions i de pensament que els posaria en evidència.

Som ambiciosos, no ho hem pas de negar. Per això aspirem a la creació d'una organització política obrera que englobi en els seus rengles la majoria, i si pot ésser la totalitat, del proletariat que viu a Catalunya. Heus aquí perquè hem arribat, sacrificant punts d'albir particulars que no afecten els nostres principis bàsics, a una entesa inicial amb els companys del Partit Català Proletari. Estem segurs que aquesta entesa cristal·litzarà una compenetració absoluta i una fusió en un partit més ampli i més vigorós.

Els resultats obtinguts fins ara ens fan ésser optimistes i ens fan esperançar que no trigarem gaire a assolir els objectius que en aquest respecte ens hem proposat.

Ran d'un concurs

Ja hem exposat tots els preceptes reglamentaris avui vigents que donen el dret indiscutible a tots els actuals secretaris de Jurats Mixtos a ésser incorporats a llurs places amb caràcter de permanència. Però si les lleis actuals no són respectades, mal podran ésser-ho les que ja estan dictades i que manquen uns dies per a l'entrada en vigor. Ens referim, naturalment, a la novíssima llei de Bases reformant la del 27 de novembre del 1931 — coneguda vulgarment per llei de Jurats Mixtos —.

En aquesta nova llei hom disposa d'una manera ben terminant que són inamobibles i confirmats en llurs places, els secretaris de Jurats Mixtos que hagin estat nomenats per mitjà de concurs, i també tots aquells que sense comptar amb aquest requisit, tinguin el títol de graduat de l'Escola Social.

Ara bé. En convocar el concurs el senyor gestor de Treball ho feia basant-se en les O.O.M.M. de 6 de juny del 1932, 29 de juliol del 1933 i la del 24 de maig darrer. Això, però, no es respectava en convocar a l'esmentat concurs determinades places de secretari, perquè hom prescindia del Decret de 14 de juliol del 1934 i O. M. de 19 de gener del 1935, Ordres i Decrets que reconeixien un dret als actuals secretaris, la qual cosa no s'ha respectat. ¿Es respectarà, almenys, la Base VI de la novíssima llei? Es un xic difícil fer conjectures.

Però aquesta forma d'actuar no és acceptable per un poble mitjanament civilitzat. Nosaltres som respectuosos amb les lleis. En discutir-les posem tot el caliu defensant allò que és adient al nostre credo polític, però un cop feta l'aceptem esperant un millor temps per tal de renovar-la amb el consegüent amilloament al nostre ideal.

No trigarem molt a saberho. Ja ha començat a aplicar-se la llei de Bases malgrat que manquen uns dies per a la seva entrada en vigor. Fou publicada en la Gaceta de Madrid el dia 17, i ja s'ha donat Ordre del Ministeri de Treball, Sanitat i Previsió per tal que els vice-presidents dels Jurats convoquin les dues representacions — patronal i obrera — per tal que ratifiquin llur confiança en el president actual a l'efecte de l'expedient que s'ha d'incoar envers la tasca realitzada per aquests senyors. Reunió que serà presidida pels esmentats vice-presidents amb l'absència dels presidents per tal que llur presència no coacioni l'ànim dels reunits.

Això és una cosa ben feta. Recordem ara «aquella famosa ordre de Largo Caballero, demanant el nomenament de presidents de tots els Jurats mixtos d'Espanya, per les dues representacions, la patronal i l'obrera», si bé ara hi ha una petita diferència i és que ara el ministre es tria entre els proposats pels respectius Jurats els que cregui que s'ho mereixin per llur actuació.

Res més per ara i esperem que el senyor gestor de Treball farà les coses com li mani la Llei.

Aquestes hores fa vint-i-un anys que allò que hi ha de fals, de contradictori i d'antiracional en l'economia capitalista desfermà el carnatge de la Guerra del 1914.

Jean Jaurès
Vladimir Ilitx
Karl Liebknecht
Rosa Luxemburg
El pobre soldat
que el pànic o la
consciència de classe
convertí en «traïdor»
a la pàtria burgesa

Ells solament mereixen la nostra atenció i el nostre fervorós record de socialistes.

Davant la rapacitat i la fam dels fabricants de canons aquest simple episodi podria convertir-se en l'espurna que encengués altra vegada Europa.

Alerta, treballadors! Solament nosaltres, si ens mobilitzem, som la garantia efectiva de la pau.

El llibre del company Comorera «L'AVI»

Esperem d'un moment a l'altre el pròleg de Ventura Gassol a qui ja li ha estat permès de llegir les galerades que li havien estat trameses.

Creiem que la setmana que ve podrem començar el tiratge i el llibre serà publicat amb tota rapidesa.

Ja hem rebut bon nombre de demandes d'exemplars. La setmana que ve començarem a publicar la llista d'aquestes demandes amb les inicials dels subscriptors la població on viuen i l'import rebut.

A precs de molts amics i companys, particularment de mestres, farem una edició enquadernada en cartó al preu de 6 pessetes; de manera que en fer les demandes preguem de fixar l'atenció sobre l'edició que es desitgi:

En rústica ... ... 5 ptes. l'exemplar
Enquadernat ... ... 6 » »

Totes les demandes rebudes fins avui les servirem d'exemplars enquadernats.

Ompliu i trameteu a la redacció de JUSTÍCIA SOCIAL, Pelayo, 10, primer, Barcelona, el butlletí següent:

L'infrascrit .....

domiciliat a ..... carrer .....

núm. ..... pis ..... prega la tramesa d ..... exemplars de «L'Avi» i

envia per gir postal (o en la forma que sigui) .....

l'import de pessetes .....

.....
(signatura)

Una pàgina de Jaurès

Unicament el Socialisme donarà a la Declaració dels Drets de l'Home tot el seu sentit i realitzarà el dret humà.

El dret revolucionari burgès va alliberar la personalitat humana de moltes traves; però en obligar les noves generacions a pagar un rèdit al capital acumulat per les generacions anteriors, i en deixar percebre aquest rèdit, ha hipotecat a mans d'una minoria el dret a percebre aquest rèdit, ha hipotecat la personalitat humana a benefici del passat i a profit d'una classe.

Nosaltres, pel contrari, pretenem que els mitjans de producció i de riquesa acumulats per la humanitat han d'estar a la disposició de totes les activitats humanes i les ha d'alliberar. Segons nosaltres, tot home té, des d'ara, un dret sobre els mitjans de vida que ha creat la humanitat. No és, doncs, el que arriba al món, una persona humana tota feble i tota nua, exposada a totes les opressions i a totes les explotacions. Es una persona que té la força d'un dret i que pot reivindicar, per a son complet desenvolupament, el lliure ús dels mitjans de treball acumulats per l'esforç humà.

Tot individu humà té dret a la seva completa creixença. Té, doncs, el dret d'exigir de la humanitat tot el que pugui secundar el seu esforç. Té el dret de treballar, de produir, de crear, sense que cap categoria d'homes sotmeti el seu treball a una usura o a un jou. I com que la col·lectivitat no pot assegurar el dret de l'individu, d'altra manera que posant a la seva disposició els mitjans de produir, cal que la mateixa col·lectivitat tingui, sobre els mitjans de producció, un dret sobirà de propietat.

JOAN JAURES

Copiem de «La Humanitat»:

El Carnet Electoral i la Cèdula Personal

"Fem avinent als treballadors de Catalunya, d'ambdós sexes, que segons disposicions del Govern General, s'obrí el periode de cèdules el dia 22 del present juliol i que fineix el 3 de setembre proper.

Ens fem ressò d'aquesta disposició governativa, per tal com és indispensable la cèdula personal per a proveir-se del carnet electoral, el qual no serà lliurat sense la prèvia presentació de la cèdula.

Ja confien que els parats —40.000 a Barcelona— no es preocuparan d'adquirir la cèdula. I en canvi, coscosti el que costi, tots, els parats i els que treballen, dones i homes, han de procurar-se la cèdula personal i després fer-se lliurar el carnet electoral.

No s'ha de perdre un moment. Cal que tot treballador es preocupi de recordar als amics el seu deure i preocupar-se dels familiars.

Amb optimisme i pensant en el 'riomf que ens ha de lliurar del govern de les dretes."

La moral política en el Socialisme

Fa uns dies que la premsa diària donava compte que l'alcalde de Bilbao havia dimitit i, junt amb ell ho havia fet també un regidor, de filiació radical i de nomenament governatiu tots dos.

Fins aquí, res; fruita del temps.

El que destaca és que la dimissió es devia a discrepàncies en el si del partit radical sobre la manera d'administrar de l'alcalde, el qual a la vegada es defensava, i és que això es defensar-se, dient que la conducta d'altres regidors radicals d'aquell Ajuntament la considerava poc regular.

No tots els partits polítics estan en condicions de poder exigir una rigidesa de conducta a llurs afiliats, ocupin o no llocs de càrrec públic.

Per exigir rigidesa de conducta als afiliats a un partit, que és el que li dóna to de serietat, cal que el partit estigui constituit des de la seva base amb una disciplina veritat que sigui compatible amb una democràcia interna que no sigui una ficció, i que els seus components pensin que al partit no han d'anar-hi a cercar res que no sigui en benefici col·lectiu i sí que tenen el deure d'aportar-hi tots els esforços possibles pensant solament en els ideals, tant si es veu proper com llunyà llur triomf.

Tot això és demanar molt als partits burgesos en general.

Són els partits socialistes d'arreu del món els que poden vantar-se de trobar-se en aquelles condicions.

Tant és així que en l'època anomenada del bienni quan per part del partit radical, precisament, s'atacava l'honorabilitat dels homes del Socialisme, un adversari nostre — Ossorio i Gallardo — deia que atacar al partit socialista en la seva honorabilitat era atacar-lo en la seva part més invulnerable.

L'exemple d'austeritat que fou Pau Iglesias continua essent la guia dels seus deixebles.

Pot succeir que un afiliat als nostres organismes polítics, mentre no passa d'ésser un dels tants afiliats, o sigui que es troba en el cas de no haver de fer altra cosa que cotitzar, assistir a les assemblees del partit, votar en les lluites electorals o bé anar-hi d'interventor o apoderat, pot succeir — diem — que no hi hagi ocasió que surtin al descobert les seves possibles flaqueses.

Però si l'afiliat és designat per anar a ocupar un càrrec públic, regidor o diputat, difícilment, llavors, les flaqueses que pugui tenir podran ésser dissimulades.

La disciplina i el bon nom dels ideals socialistes exigeixen de llurs representants a les corporacions públiques una gran constància en el compliment del càrrec, una honorabilitat que no pugui veure's entelada ni per propis ni per extranys; si el partit es troba en el cas forçós d'haver d'enviar a aquell càrrec públic companys que no estiguin preparats intectualment, tant com seria de desitjar, el designat ha d'esforçar-se ins al sacrifici, per tal de capacitar-se el coneixement d'aquestes matèries que per raó del càrrec pel qual ha estat elegit es posen a la seva deliberació. I en tots aquells afers greus que se li presentin, mai no tirar-se enrera si això hagués de representar una minva del prestigi de la representació socialista que ostenta. I mai no considerar cosa pròpia l'acta de regidor o de diputat, ja que l'acta correspon al partit.

Quan l'afiliat és posat en aquestes proves, és quan les seves virtuts com així els seus defectes, són posats al descobert.

Activitat, honorabilitat, capacitat, esperit de disciplina, valentia moral i esperit de sacrifici són posats a prova.

Com sigui que és una norma molt de socialista la més estreta fiscalització de l'actuació dels seus representants, és per això que en fer carrera els arribistes que tenen les nostres rengleres no hi poden per desig suprem l'ocupació del càrrec públic.

La prova a que se'ls sotmet és massa dura per a ells, i aviat es troben enredats entre l'espessa xarxa de la rigidesa de conducta que, junt amb les idies, és el que més alt valorem els socialistes.

Si bé les rengleres socialistes tampoc no estan del tot exemptes del perill de certes infiltracions molestes, la fiscalització i la disciplina, que tenen carta de naturalesa entre nosaltres, tallen sempre en els seus inicis els efectes deplorables que podrien causar conductes no gens recomanables.

Es per això que el cas de Bilbao que esmentem al començament, que no és isolat tractant-se de partits burgesos, els nostres adversaris no el troben mai com a cosa succeïda en les fileres socialistes, si no és que facin ús de la calúmnia.

Si no poden ésser admesos mancaments a la disciplina i a la moral socialista a un afiliat, molt menys ha d'ésser-ho quan aquest ocupa un càrrec públic.

Si no fos pel propi valor de la doctrina ho seria per l'austeritat i la disciplina del partit socialista allò que els distingiria de tots els altres.

ARTUR PUIGVERT
Mataró.

Per JUSTÍCIA SOCIAL!!

Ja sou socis protectors de JUSTÍCIA SOCIAL?

Cal que tots els afiliats contribueixin en la mesura que puguin a la tasca d'expansió del nostre setmanari.

La unió fa la força.

Molts pocs fan un molt.

Hem de fer que JUSTÍCIA SOCIAL sigui portada a tots els indrets de Catalunya.

L'han de rebre els afiliats, els amics i els simpatitzants. Cal que es trobi a tots els llocs de reunió d'homes o de dones on pugui desvetllar inquietuds o captar adeptes.

Una pesseta de subscripció mensual ens permet de distribuir dos exemplars.

Cinc pessetes mensuals permeten repartir deu exemplars.

Gràcies a les primeres subscripcions rebudes ens ha calgut ja augmentar el tiratge.

Però aquest augment ha d'ésser una cosa indefinida.

Subscriviu-vos com a protectors de JUSTÍCIA SOCIAL.

PER UNA CENTRAL SINDICAL

Determinada de manera succinta la preparació indispensable que, tant en l'ordre col·lectiu com individual, necessita una organització obrera com la U. G. S. O. per a desenrotllar una actuació eficaç, estudiarem com entenem nosaltres l'actuació enfront de la burgesia per la defensa dels nostres drets i l'atac als seus privilegis, o dit en termes més concrets, la tàctica a emprar per a l'obtenció dels nostres objectius.

La tàctica! Que n'ha costat de sacrificis, de fam i de sang la tàctica a Catalunya. Potser no trobaríem un altre poble que hagués despès tan fàcilment en aquest sentit la quantitat d'energia i vitalitat que el nostre per a obtenir resultats tan minsos. Es que teníem una fórmula de lluita única, exclusiva i invariable: *la acción directa*. L'aplicàvem per tot, era una mena d'*unguento amarillo*.

Que ens acomiadaven un company: l'*acción directa*; que calia plantejar reivindicacions a la classe patronal: l'*acción directa;* que era necessari pressionar els poders públics per a l'obtenció d'una qüestió determinada: l'*acción directa* també servia. Per a nosaltres era una mena de Mare de Déu de Lourdes o de Dr. Asuero, no vèiem ben bé què ens tocava i com ens guaria, però teníem el ferm convenciment que obtenia tot el que els altres procediments no podien. I tan senzilla que era! Consistia en tots els cassos a llançar la gent al carrer i resistir-se en vaga fins que la burgesia o l'Estat haguessin cedit, i per entretenir l'angoixa i la fam i aturar les desercions anar fornint un seguit de discos de frases truculents i poca-soltes.

L'acció a base múltiple? De cap manera! Això es deixava per als «adormideres», per als «gossos de la burgesia»; no és que sabéssim ben bé el que era, però en teníem prou amb saber que era la tàctica que empraven els... «socialeros»; i moltes vegades acabàvem dient ¡polítics!, com si diguéssim una interjecció o llancéssim una escopinada al sostre de l'inconscient que ens ho insinuava.

I després de tot, quan avui podem contemplar amb claredat que sols l'acció del temps proporciona, que la jornada de vuit hores, la subvenció vitalícia a la vídua o fills en cas d'accident mortal en el treball, la humanització del treball de la dona i el noi, les vacances anuals, i tantes altres conquestes que podríem enumerar, cap no es deu a l'acció directa. I no s'hi val a dir com alguns, que sense l'agitació prèvia que produïa en les consciències l'acció directa, aquestes millores no les hauria conquerit l'acció múltiple, perquè a part que la declaració és la negació de l'eficàcia omnímoda que és volia concedir a l'acció directa, nosaltres diem que en aquest sentit, la intrangigència patronal i el sistema d'explotació capitalista també hi han influït.

I no és pas que nosaltres vulguem negar tota eficàcia a l'acció directa; el que nosaltres volem dir, perquè no creiem en miracles ni divins, ni sindicals, que no sols no servia per a tot, sinó que per a certes coses era i és completament inoperant, que no hi ha cap persona amb fonaments racionals que prèviament pugui dir: nosaltres per a resoldre totes les nostres qüestions, siguin de l'ordre que és vulgui i el lloc i les circumstàncies en què s'originin i es desenrotllin, emprarem invariablement aquest procediment menysprenant per endavant tots els altres.

L'acció directa podia tenir la seva eficàcia quan el Sindicat sols se l'interpretava com un organisme apte per a l'obtenció de millores immediates i el sistema de producció capitalista no havia entrat encara en la fase de l'industrialisme actual. Avui que el sistema de producció capitalista és a base d'empreses on el capital és representat per Juntes o Consells d'uns senyors que poden no tenir cap coneixement de la indústria que exploten, que al mateix temps intervenen amb els seus capitals en altres empreses que no tenen res a veure una amb l'altra, que la persona que representa als empresaris i fa de patró moltes vegades és un altre assalariat de més categoria, però que si no serveix els interessos de l'empresa el poden acomiadar potser amb diferents procediments, però igual en el fons com poden acomiadar un peó, avui les vagues de caràcter econòmic no es poden plantejar confiant solament en l'eficàcia de la resistència pasiva del proletariat i si és així ja es pot comprendre les dificultats que això representa i la impossibilitat de mantenir permanentment una actitud de tensió violenta. Nosaltres reconeixem que va haver-hi un temps que l'acció directa va contribuir eficaçment a crear la consciència de classe del proletariat, a enfortir l'esperit de lluita dels militants, a valorar prèviament l'esforç necessari per a l'obtenció d'una millora, però amb l'evolució econòmica d'avui, amb les orientacions més conscients del proletariat, i amb els altres mitjans que tenim, abans no ens llancem a la vaga, cal emprar tots els altres procediments de lluita que ens puguin conduir al fi preconcebut amb menys sacrificis.

Si veiem que el problema el podem resoldre en els organismes que tenen el deure de vetllar pel compliment del dret obrer, tenim l'obligació d'anar-hi.

I no s'hi val a fer escarafalls davant aquesta opinió nostra, car nosaltres encara volem dir més, i és que cada dia es farà més ostensible la conveniència que l'acció sindical és complementi amb l'acció política, cosa per això, que avui afortunadament només neguen hipòcritament uns quants anarquistes que corren per ací i l'illustre sidralista senyor Cambó.

Això no vol dir que els sindicats hagin de confondre llur acció amb la d'un partit polític; cal afirmar la necessitat de la diferenciació de funcions, car d'una confusió en aquest sentit, tant perjudicats en sortirien els organismes polítics com els sindicals. Per altra banda, els treballadors que viuen d'un salari tenen per aquest sol fet prous títols per a poder estar afiliats en llur sindicat respectiu en igualtat de drets i deures, i no hi ha res que permeti junyir-los per força a un moviment polític determinat. La confiança s'ha de guanyar, no s'imposa, única forma permisible de convivència en una democràcia sindical entre homes de diverses tendències.

El que resulta innegable és que si en un moment determinat el sindicat ha de recolzar la seva actuació en un partit polític, és més propi que ho faci en un partit de classe obrera, que no pas en el partit lerrouxista, per exemple, que és allò que hem vist ací algunes vegades. I si per circumstàncies adverses els seus militants necessiten l'assistència d'homes investits d'atributs especials, trobaran un ajut més sincer en els afiliats als partits polítics obrers que no pas en aquests franctiradors que no volen sotmetre's al control de ningú, per a poder fer sempre així el que els dóna la gana i amb llur xerrameca aparentment avançada i desinteressada amagar llurs veritables instints i exagerades ànsies de lucre que no trobarien enlloc més satisfets amb tanta facilitat.

Heus ací dit amb tota claredat com pensa moure's la U. G. S. O.; hem dit sense eufemismes, primer per qüestió de temperament, després perquè volem distingir-nos en una cosa que ha d'ésser molt saluble a la classe obrera: parlar clar. Hem fet la declaració franca dels nostres projectes en l'ordre tàctic, perquè creiem que, per a ésser lleials amb els altres, hem de començar essent sincers amb nosaltres mateixos.

J. FRONJOSA

Unes paraules definitives

Les vaig sentir fa uns dies, en haver-se acabat una conferència que una dama, amb paraula autoritzada, acabava de donar sobre el tema «El treball a domicili, problema social i econòmic». Un dels membres de la Societat d'Estudis Econòmics que havia organitzat l'esmentada conferència, en felicitar la conferenciant com el bon desenvolupament del tema mereixia, conclogué: «Heu estat magníficament bé, però tot és inútil. Es un mal molt profund que no té remei. Mentre a Madrid paguin 15 cèntims per «cosir un arbre de camisa i a la provincia d'Alacant hi hagi uns patrons que paguin 12 pesetes setmanals per un determinat treball que es fa a domicili, deixant la màquina a la treballadora, amb el ben entès que si per causes determinades, com ara feines del camp, sega, collita, malaltia, aquesta treballadora deixa una setmana de treballar allò estipulat, el patró se li cobra el lloguer de la màquina ¿què voleu que fem nosaltres ací? *Es un mal molt profund que no té remei.*»

La conferenciant, presidenta de la Federació Sindical d'Obreres, havia tractat el tema amb la competència que la seva situació de contacte amb obreres de l'agulla, li permetia i, cal dir-ho en honor a la veritat, malgrat que estigui al cap d'una organització de treballadores que no veuen els interessos de treall com els veiem els socialistes, havia exposat el mal en tota la seva cruesa, donant entre altres consells atinats, el millor que en l'actual organització econòmica es pot donar. «El treball a domicili, havia dit, va tot contra l'obrera. Tot el benefici del patró és fet sobre la mà d'obra, car el patró s'estalvia local, llum i màquines, mentre que l'obrera no gaudeix de cap dels beneficis de la legislació del Treball, i no li queda ni el recurs d'associar-se per les dificultats que la dispersió d'aquest treball comporta. Per tant l'obrera ha d'emprar aquest mitjà de salari només quan circumstàncies ineludibles la hi obliguen, mai, però, com a principi, perquè no sols va contra els propis interessos, sinó contra els interessos de les seves companyes i contra tots els interessos del treball». Als patrons, en brevíssimes paraules havia parlat de caritat i de justícia, però la qualificació de residu vergonyant de l'especulació capitalista, amb la qual havia anomenat el treball a domicili, era prou crua i vibrant perquè puguem tenir confiança en l'afany d'ésser justa i sincera que animava la conferenciant. En aquells moments, per damunt de tot, sentia i parlava en dona que esfeia seu tot aquell abisme de misèria i explotació que és el treball femení a domicili, i el to càlid d'humanitat i compassió que vibrava en les seves paraules fou segurament el que arrencà de llavis d'un patró en el local del Foment del Treball Nacional, aquelles paraules que fluïren espontànies i justes amb to definitiu de sentència: «Es un mal molt profund que no té remei.»

* * *

I aquelles paraules definitives se'ns han fet vives aquests dies en què unes d'aquelles malures del cos social que de més a prop afecten la dona s'han posat al nu. «Es un mal molt profund que no té remei», ha fluït dels nostres llavis en reflexionar sobre l'abast del decret que aboleix la reglamentació de la prostitució i que declara fora de la llei el seu exercici. I ha fluït també en considerar el problema hospitalari tan lluny d'ésser resolt a casa nostra. Les hem repetides i les hem completades.

* * *

Sí. La misèria vergonyant del treball femení a domicili és un mal molt profund que no té remei en la nostra actual organització econòmica. Mentre el treball sigui una mercaderia en la qual no es tingui en compte els drets a la vida i als beneficis de la civilització del factor humà que l'executa, serà un mal sense remei.

La nafra purulenta de la prostitució reglamentada que sanciona i legalitza una doble moral, i impedeix el floriment d'una moral única, veritable; la doble injustícia social que la reglamentació representa pel fet de no recaure més que damunt del proletariat de la prostitució, l'únic justificable, és un mal que no té remei perquè en l'organització econòmica actual i amb la falsa moral damunt la qual s'assenta la nostra societat, la supressió de la reglamentació porta com a conseqüència la declaració d'illegalitat de la prostitució com a mitjà de vida, duu les proletàries del mercat sexual a un dilema tràgic: morir lentament depauperades pels jornals de sang del treball a domicili o anar-se a podrir a les presons com a delinqüents de dret comú. La reglamentació de la prostitució és una injustícia; la prostitució fora de la llei, presó oberta a milers de dones pobres, és una ignomínima. Aquesta nafra social purulenta és un mal que no té remei.

I el desvaliment de la malaltia i de la vellesa, que la nostra societat tan brillant, tan refinada i progressiva, no ha sabut encara ni guarir, ni remeiar, és també un mal que no té remei «en la nostra organització econòmica, amb les seves falses bases morals, amb el seu concepte de família que, essent limitat a l'únic contingut de propietat, no permet l'existència d'una solidaritat familiar sinó a aquells que posseeixen, mentre que els que han de viure d'un estricte salari de treballador no poden pensar a subvenir a les necessitats de llurs malalts i llurs vells. Mentre la Societat no prengui consciència que deu atendre els seus malalts i vells, no com a caritat, no com a assistència, sinó com a compliment d'uns deures socials enfront d'uns drets humans, o bé posar els seus membres vàlids en condició que cada família pugui atendre els seus, direm del problema hospitalari, avui tan agut a Barcelona, allò que hem dit de la prostitució i del treball femení a domicili: Es un mal molt profund que no té remei.

I mentre la tràgica evidència ens fa repetir les paraules definitives com un *ritornello*, pensem ¿què més serà necessari perquè les dones es donin compte que no podem de cap manera estar conformes amb l'ordre social que tenim?

MARIA PI DE FOLCH

JUSTICIA SOCIAL
EPOCA IV - NUM. 18
BARCELONA
3 d'agost del 1935

PREU:
20 cents.

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Trimestre . . . . . 2'50
Semestre . . . . . 5'00
Any . . . . . 10'00

Redacció i administració:
Carrer Pelayo, 10, 1.r, 1.a
BARCELONA

memoriaesquerra.cat — Justicia Social [Barcelona, 1923-1936], 3/8/1935, pàgina 1